

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

วิทยาลัยสารพัดช่างเชียงใหม่ เดิมชื่อ โรงเรียนฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ 32 จัดตั้งขึ้นที่ จังหวัด เชียงใหม่ เมื่อ ปี พ.ศ. 2513 เป็นที่ทำการเปิดสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น 300 ชั่วโมง ปี พ.ศ. 2515 โรงเรียนฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ทั่วประเทศ ได้ถูกโอนจากกองส่งเสริมอาชีพกรมอาชีวศึกษาไป สังกัดกองการศึกษาผู้ใหญ่กรมสามัญศึกษา ซึ่งปัจจุบันกองการศึกษาผู้ใหญ่ ได้ยกฐานะขึ้นเป็น กรมการศึกษานอกโรงเรียน แต่โรงเรียนฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ 32 เชียงใหม่ และโรงเรียนฝึกฝน อาชีพเคลื่อนที่ที่ตั้งอยู่ในจังหวัดใหญ่ๆ อีกไม่กี่โรงเรียนที่กรมอาชีวศึกษาได้ขอสงวนเอาไว้สังกัด กรมอาชีวศึกษาตามเดิม ต่อมาได้ประกาศเปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนสารพัดช่าง อยู่ที่ เลขที่ 49 หมู่ที่ 5 ถนนห้วยแก้ว ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ปี พ.ศ. 2526 ได้เปิดสอนหลักสูตร ประกาศนียบัตรช่างฝีมือ (ปชม.) และในปี พ.ศ. 2534 ได้เปลี่ยนชื่อเป็นวิทยาลัยสารพัดช่างเชียงใหม่

วิทยาลัยสารพัดช่างเชียงใหม่ บริหารสถานศึกษาดำเนินนโยบายและยุทธศาสตร์ของ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยมี วิทยาลัยฯ ปรัชญา และพันธกิจ ดังนี้

วิทยาลัยฯ เป็นองค์กรที่จัดการศึกษาวิชาชีพ ให้ได้ตามมาตรฐานเพื่อให้ผู้เรียนสามารถ นำไปประกอบอาชีพได้อย่างมีคุณธรรม จริยธรรม ดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

ปรัชญา สร้างคนดี มีวิสัยทัศน์ พัฒนาวิชาการ เชี่ยวชาญวิชาชีพ

พันธกิจ พัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะกระบวนการเทคนิควิธีการ สามารถนำไปประกอบอาชีพได้

เสริมสร้าง คุณธรรม จริยธรรม ให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

พัฒนางานวิชาการ หลักสูตรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยี

ปัจจุบันวิทยาลัยสารพัดช่างเชียงใหม่จัดระบบการศึกษาแบ่งเป็น 3 หลักสูตร คือ (1) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2546 (ปวช. สะสมหน่วยกิต) เปิดสอน 3 สาขาวิชา คือ ช่างยนต์ และพาณิชยการ (สำหรับเด็กพิการ จากโรงเรียนศรีสังวาลย์ ที่ถนนห้วยแก้ว) ช่างอิเล็กทรอนิกส์ (สำหรับสามเณร ที่ศูนย์การเรียนรู้วัดสัตตพัฒน์) ช่างไฟฟ้า และพาณิชยการ (สำหรับเด็กด้อยโอกาส เด็กยากจนและเด็กกำพร้า ที่ศูนย์การเรียนรู้วัดดอนจั่น) (2) หลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น 150 ชั่วโมง มี 59 รายวิชา รับสมัคร 4 รุ่นต่อ 1 ปีการศึกษา ใช้เวลาเรียน เดือนครึ่ง (50 วัน)

เรียนจบแล้วได้รับวุฒิปัตร ค่าเล่าเรียนชั่วโมงละ 1 บาท และ 5 บาท ทำการสอน 3 รอบต่อวัน รอบละ 3 ชั่วโมง (รอบเช้า 9.00-12.00 น. รอบบ่าย 13.00-16.00 น. และรอบค่ำ 17.00-21.00 น.) และหลักสูตรพิเศษ ภาคฤดูร้อน เปิดสอนในช่วงปิดเทอมภาคฤดูร้อน แตกต่างจากหลักสูตรวิชาชีพ ระยะสั้นตรงที่มีระยะเวลา (60, 30 ชั่วโมง)ซึ่งสั้นกว่า และมีสาขาวิชาที่เปิดสอนน้อยกว่า นอกจากนี้ยังมีค่าเล่าเรียนในแต่ละหลักสูตรมีราคาสูงกว่า เปิดทำการสอนที่วิทยาลัยสารพัดช่างเชียงใหม่ ถนนห้วยแก้ว (3) หลักสูตรพิเศษ (10, 30, 60, และ 100 ชั่วโมง) เปิดสอนฝึกอบรมให้กับประชาชนทั่วไป ตามความต้องการของกลุ่ม ตั้งแต่ 15-20 คน ในวันหยุดราชการหรือในภาคฤดูร้อน และตามโครงการพระราชดำริ โครงการอาชีวศึกษาพัฒนา นอกจากนี้วิทยาลัยสารพัดช่างเชียงใหม่ได้ขยายสาขามาจัดตั้งเพิ่มอีกหนึ่งสาขา ณ ตำบลหนองผึ้ง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ โดยปัจจุบันใช้ชื่อว่าวิทยาลัยเทคนิคสารภี เริ่มเปิดสอนรุ่นแรกในวันที่ 29 กรกฎาคม 2540 ในหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นและหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ คุณสมบัติของผู้สมัคร คือ อ่านออกเขียนได้ มีร่างกายเหมาะสมกับการฝึกอาชีพ มีใจรักในวิชาชีพ และเคารพในการปกครองระบบประชาธิปไตย

จำนวนผู้ที่สมัครเข้ารับการศึกษาในวิทยาลัยสารพัดช่างเชียงใหม่ สาขาถนนห้วยแก้ว ในหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นในปี พ.ศ.2552-พ.ศ.2553 มีจำนวน 4 รุ่นต่อ 1 ปี แบ่งตามแผนกสาขาวิชาได้ดังนี้

ปีการศึกษา 2552

รุ่นที่ 130	คณะวิชาช่างอุตสาหกรรม	รับ 263 คน	มาเรียน 216 คน	จบ 183 คน
	คณะคหกรรม	รับ 1,091 คน	มาเรียน 926 คน	จบ 831 คน
	คณะพาณิชยกรรม	รับ 469 คน	มาเรียน 402 คน	จบ 369 คน
	คณะศิลปกรรม	รับ 386 คน	มาเรียน 327 คน	จบ 301 คน
รุ่นที่ 131	คณะวิชาช่างอุตสาหกรรม	รับ 325 คน	มาเรียน 250 คน	จบ 216 คน
	คณะคหกรรม	รับ 1,270 คน	มาเรียน 1,042 คน	จบ 963 คน
	คณะพาณิชยกรรม	รับ 578 คน	มาเรียน 489 คน	จบ 458 คน
	คณะศิลปกรรม	รับ 503 คน	มาเรียน 412 คน	จบ 394 คน
รุ่นที่ 132	คณะวิชาช่างอุตสาหกรรม	รับ 418 คน	มาเรียน 338 คน	จบ 315 คน
	คณะคหกรรม	รับ 1,271 คน	มาเรียน 1,108 คน	จบ 1,003 คน
	คณะพาณิชยกรรม	รับ 753 คน	มาเรียน 647 คน	จบ 577 คน
	คณะศิลปกรรม	รับ 564 คน	มาเรียน 527 คน	จบ 422 คน

รุ่นที่ 133	คณะวิชาช่างอุตสาหกรรม	รับ 420 คน	มาเรียน 365 คน	จบ 334 คน
	คณะคหกรรม	รับ 1,273 คน	มาเรียน 1,028 คน	จบ 919 คน
	คณะพาณิชยกรรม	รับ 668 คน	มาเรียน 614 คน	จบ 557 คน
	คณะศิลปกรรม	รับ 559 คน	มาเรียน 468 คน	จบ 453 คน

ปีการศึกษา 2553

รุ่นที่ 134	คณะวิชาช่างอุตสาหกรรม	รับ 563 คน	มาเรียน 501 คน	จบ 495 คน
	คณะคหกรรม	รับ 1,214 คน	มาเรียน 997 คน	จบ 906 คน
	คณะพาณิชยกรรม	รับ 605 คน	มาเรียน 534 คน	จบ 507 คน
	คณะศิลปกรรม	รับ 633 คน	มาเรียน 541 คน	จบ 525 คน
รุ่นที่ 135	คณะวิชาช่างอุตสาหกรรม	รับ 615 คน	มาเรียน 563 คน	จบ 539 คน
	คณะคหกรรม	รับ 1,369 คน	มาเรียน 1,129 คน	จบ 1,008 คน
	คณะพาณิชยกรรม	รับ 576 คน	มาเรียน 502 คน	จบ 469 คน
	คณะศิลปกรรม	รับ 561 คน	มาเรียน 505 คน	จบ 491 คน
รุ่นที่ 136	คณะวิชาช่างอุตสาหกรรม	รับ 528 คน	มาเรียน 489 คน	จบ 467 คน
	คณะคหกรรม	รับ 1,230 คน	มาเรียน 994 คน	จบ 912 คน
	คณะพาณิชยกรรม	รับ 642 คน	มาเรียน 554 คน	จบ 496 คน
	คณะศิลปกรรม	รับ 728 คน	มาเรียน 620 คน	จบ 590 คน
รุ่นที่ 137	คณะวิชาช่างอุตสาหกรรม	รับ 486 คน	มาเรียน 443 คน	จบ 422 คน
	คณะคหกรรม	รับ 1,194 คน	มาเรียน 972 คน	จบ 906 คน
	คณะพาณิชยกรรม	รับ 714 คน	มาเรียน 649 คน	จบ 615 คน
	คณะศิลปกรรม	รับ 721 คน	มาเรียน 596 คน	จบ 587 คน

ที่มา : วิทยาลัยสารพัดช่างเชียงใหม่

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่า วิทยาลัยสารพัดช่างเป็นวิทยาลัยที่สำคัญแห่งหนึ่ง เพราะเป็นวิทยาลัยที่สร้างอาชีพให้กับผู้ที่สนใจจะศึกษาในด้านต่างๆ เนื่องจากมีหลายสาขาให้เลือก ประกอบกับมีค่าเรียนที่ถูก ทำให้โอกาสในการเข้าถึงการศึกษามากขึ้นเพื่อประกอบอาชีพของประชาชน หรือคนในชุมชนมีมากขึ้น ดังจะเห็นจากสถิติได้ว่ามีผู้ที่เข้ารับการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นผลดีกับเศรษฐกิจและประเทศชาติ ดังนั้นการศึกษาดังกล่าวถึงพฤติกรรม และปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาในวิทยาลัยสารพัดช่างเชียงใหม่ รวมถึงศึกษาถึงปัญหาและข้อเสนอแนะจะ

สามารถนำผลที่ได้ไปปรับปรุง และพัฒนากระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ที่ศึกษามากขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1.2.1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมของผู้ที่ศึกษาในวิทยาลัยสารพัดช่างเชียงใหม่
- 1.2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาในวิทยาลัยสารพัดช่างเชียงใหม่
- 1.2.3 เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการเรียนการสอนของวิทยาลัยสารพัดช่างเชียงใหม่

1.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

จากการศึกษาครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงลักษณะพฤติกรรมของผู้ที่ศึกษาในวิทยาลัยสารพัดช่างเชียงใหม่ และทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาในวิทยาลัยสารพัดช่างเชียงใหม่ ตลอดจนปัญหาและข้อเสนอแนะการเรียนการสอนของวิทยาลัยสารพัดช่างเชียงใหม่ ซึ่งผลที่ได้จากการศึกษาสามารถใช้เป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุงการจัดการศึกษาของวิทยาลัยสารพัดช่างเชียงใหม่ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ที่ศึกษา และพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพดีขึ้น

1.4 ขอบเขตการศึกษา

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยในการเลือกเรียนในวิทยาลัยสารพัดช่างเชียงใหม่และเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้ที่กำลังศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นภาคฤดูร้อน ปี 2555 ในวิทยาลัยสารพัดช่างเชียงใหม่ ในช่วงเดือนมีนาคม – เมษายน 2555

1.5 นิยามศัพท์

แผนกช่างอุตสาหกรรม ประกอบด้วยสาขาต่างๆ ดังนี้

1. ช่างซ่อมเครื่องยนต์ดีเซล
2. ช่างซ่อมเครื่องยนต์แก๊สโซลีน
3. ช่างจักรยานยนต์
4. ช่างซ่อมสิรยนต์
- 5.ช่างซ่อมตัวถังรถยนต์
6. ช่างซ่อมสิรยนต์ (จักรยานยนต์)
7. ช่างเขียนแบบ ก่อสร้าง
8. ช่างประมาณราคาก่อสร้าง
9. ช่างเชื่อมงานผลิตภัณฑ์ (มุ้งลวดเหล็กดัด)
- 10.ช่างซ่อมโทรศัพท์เคลื่อนที่เบื้องต้น
11. ช่างซ่อมเครื่องปรับอากาศแบบแยกส่วน
12. ช่างซ่อมเครื่องรับวิทยุ-เทป (CD)
13. ช่างซ่อมและประกอบคอมพิวเตอร์
14. ช่างติดตั้งไฟฟ้าในอาคาร
15. ช่างซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้าน

แผนกคหกรรม ประกอบด้วยสาขาต่างๆ ดังนี้

1. การออกแบบเสื้อผ้า
2. การตัดเย็บเสื้อผ้าอุตสาหกรรม
3. การตัดเย็บกระโปรงและเสื้อเบ๊องตัน
4. การตัดเย็บชุดติดกับ กางเกง เสื้อเชิ้ตตามสมัยนิยม
5. การตัดเย็บกระเป๋าค่า และการประดิษฐ์ของใช้จากผ้า
6. การจัดดอกไม้สด (แบบสากล)
7. การแกะสลักผักผลไม้ และวัสดุอื่น ๆ
8. กางเกงชายสมัยนิยม (กางเกงเบ๊องตัน)
9. เสื้อชายสมัยนิยม
10. การสระผม-เช้ทผม, การเกล้าผม-ถักเปีย
11. การสระผม-เช้ทผม
12. การชอยผม-คัดผม, การเปลี่ยนสีผม
13. การแต่งผมชายสมัยนิยม
14. การตัดผมชาย
15. ขนมอบ
16. อาหารไทย, ขนมไทย

แผนกพาณิชยกรรม ประกอบด้วยสาขาต่างๆ ดังนี้

1. บัญชีธุรกิจบริการ
2. บัญชีกิจการจำหน่ายสินค้า
3. บัญชีคอมพิวเตอร์
4. โปรแกรม MS-WINDOWS, MS-WORD, MS-EXCEL
5. โปรแกรมสำเร็จรูปด้านกราฟฟิก Photo Shop, การสร้าง Web Page, โปรแกรม Page Maker และ Power Point
6. พิมพ์ดีด
7. ภาษาอังกฤษเพื่อการอาชีพ
8. ภาษาจีน (พื้นฐาน)
9. การเพ้นท์สี (วาดเขียน)

แผนกศิลปกรรม ประกอบด้วยสาขาต่างๆ ดังนี้

1. งานเพ้นท์มัคค์ย้อมและบาติก
2. การนวดแผนไทย
3. งานหนัง (ผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง เบ็ดเตล็ด)
4. ขับร้อง, ธุรกิจดนตรี
5. การรวมวง (ดนตรีสากล)
6. คอมพิวเตอร์ดนตรีเบ๊องตัน
7. ลีลาศเบ๊องตัน